

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

EXAMENCOMMISSIE SECUNDAIR ONDERWIJS

Jaarverslag 2020

AHOVOKS
AGENTSCHAP VOOR
HOGER ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS,
KWALIFICATIES &
STUDIETOELAGEN

examencommissiesecundaironderwijs.be

Woord vooraf

Een bewogen jaar was het wel. Zoveel is zeker. En toch leek het leven ondanks corona zijn gewone gang te gaan bij de Examencommissie. Meer dan 6000 kandidaten legden samen zo'n 40 000 examens af en we reikten een vergelijkbaar aantal getuigschriften en diploma's uit met het vorige jaar.

Schijn bedriegt natuurlijk. De examens organiseren was geen evidentie. In het voorjaar waren we enkele maanden gesloten waardoor we voor de zomer een stevige inhaalbeweging moesten maken om de toekomstplannen van onze kandidaten niet in gevaar te brengen. We reorganiseerden het examen centrum om coronaproof te kunnen werken, bleven de hele zomer open en ontwikkelden alternatieve examens die kandidaten thuis konden afleggen.

Voor de kandidaten was de onvoorspelbaarheid het zwaarst. Zeker in het voorjaar toen we geen nieuwe deelnemers konden registreren omdat de infosessies in het auditorium waren opgeschort en het nog niet duidelijk was wanneer en in welke volgorde alle examens zouden worden ingehaald. In het najaar hielp onze ervaring om snel te schakelen naar een andere planning met inhaalexamens. De helft van de kandidaten legden het examen dan ook thuis af in een door ons gemonitorde omgeving. Een stressvolle onderneming en niet alleen technologisch maar ook qua personeelsinzet een grote uitdaging.

Wat ik vooral onthoud? De veerkracht van onze kandidaten die bleven doorwerken aan hun toekomst in onvoorspelbare omstandigheden en mooie prestaties hebben neergezet. En de inventiviteit en flexibiliteit van onze medewerkers die elke dag opnieuw de beste oplossingen bedachten in ongewone tijden. Een welgemeend applaus voor iedereen.

MARLEEN ROGEMAN

Afdelingshoofd

Een online infosessie

Een infosessie is al sinds 2012 het verplichte startmoment voor elke kandidaat bij de Examencommissie. Goed weten waaraan je begint en hoe het allemaal werkt, vinden we heel belangrijk want een getuigschrift of diploma secundair onderwijs behalen via zelfstudie is een serieuze uitdaging. De coronacrisis heeft onze strategie om elke potentiële kandidaat eerst bij ons in het auditorium te verwelkomen doorkruist. We zijn in de loop van het jaar noodgedwongen overgeschakeld naar een online infosessie in 8 korte filmpjes.

“Hoewel het persoonlijke contact bij de start van een traject echt wel een meerwaarde is voor vele kandidaten, hebben de introductiefilmpjes ook grote voordelen. Naar Brussel moeten komen om een vol uur te luisteren naar een spreker in een auditorium past toch minder in de tijdsgeest dan korte, thematische filmpjes bekijken. Bovendien kan iedereen nu via onze website op elk moment teruggrijpen naar de essentiële informatie.”

Griet Van den Eynde, communicatieverantwoordelijke

Nieuwe kandidaten

2.499

Het aantal nieuwe kandidaten daalde met 23% tegenover 2019. We hebben dan ook 5 maanden lang geen nieuwe kandidaten aanvaard omwille van de coronacrisis. Pas half augustus konden ze weer inschrijven.

Er zijn minder C-attesten uitgedeeld in het reguliere onderwijs. Waarschijnlijk zagen we daardoor minder inschrijvingen in de derde graad.

Actieve kandidaten

Wie in de loop van het jaar op minstens 1 examen was ingeschreven beschouwen we als een actieve kandidaat.

6.458

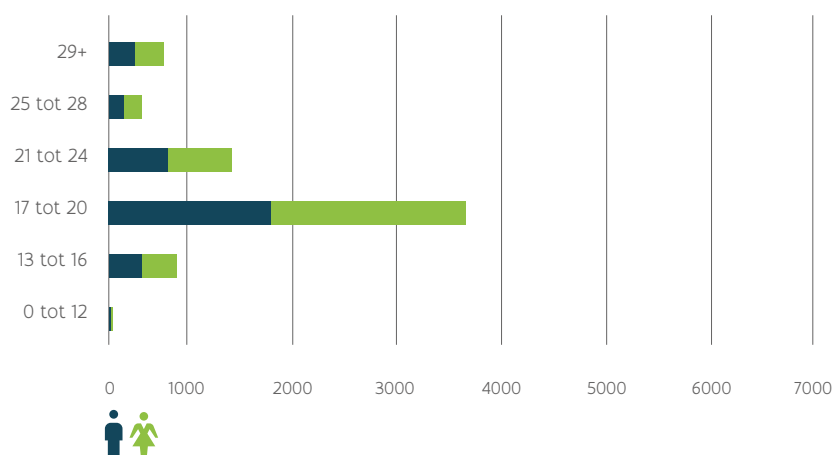

3.259

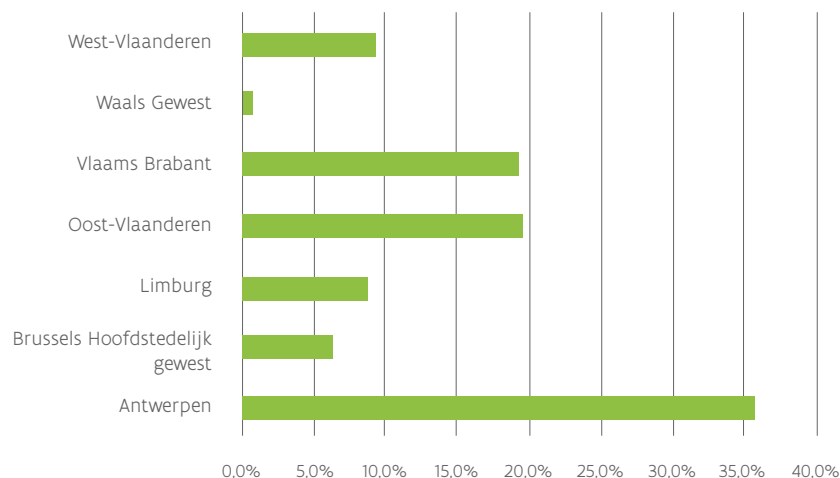

3.199

LEEFTIJD

WOONPLAATS KANDIDATEN

Studierichtingen

In totaal zijn er 6.989 kandidaten ingeschreven in een studierichting. Maar niet alle ingeschreven kandidaten planden effectief een examen of namen eraan deel. Dat verklaart het verschil tussen het aantal ingeschreven kandidaten in een studierichting en het aantal actieve kandidaten.

EERSTE & TWEDE GRAAD

EEN MARKANTE STIJGING

Zowel in de eerste graad als in de tweede graad zien we voor het tweede jaar op rij een stijging van het aantal kandidaten. In de eerste graad is de stijging het sterkst met 55%. Maar ook in de tweede graad is er een toename van 43%.

DERDE GRAAD

POPULAIRE STUDIERICHTINGEN

Humane wetenschappen (aso)	1.663
Sociale en technische wetenschappen (tso)	808
Kantooradministratie-en gegevensbeheer (bso)	798
Handel (tso)	536
Wetenschappen-wiskunde (aso)	500

Overzicht

EERSTE GRAAD	A-stroom	Moderne wetenschappen	181
	B-stroom	Basisvorming B	22
			TOTAAL

TWEEDE GRAAD	aso	Economie	75
		Humane wetenschappen	97
		Latijn	22
		Wetenschappen	126
	bso	Kantoor	88
	kso	Beeldende en architecturale kunsten	10
	tso	Handel-talen	67
			TOTAAL

DERDE GRAAD	aso	Economie-moderne talen	349	
		Economie-wetenschappen	83	
		Economie-wiskunde	118	
		Humane wetenschappen	1.663	
		Latijn-moderne talen	40	
		Latijn-wetenschappen	36	
		Latijn-wiskunde	32	
		Moderne talen-wetenschappen	103	
		Moderne talen-wiskunde	15	
		Wetenschappen-wiskunde	500	
			TOTAAL	2.939
	bso	Kantoor-kantooradministratie en gegevensbeheer	789	
		Kantoor-logistiek	260	
			TOTAAL	1.058
	kso	Beeldende vorming	99	
		Muziek	24	
			TOTAAL	123
tso	Farmaceutisch technisch assistent	91		
	Fotografie	123		
	Handel	536		
	Lichamelijke opvoeding en sport	138		
	Onthaal en public relations	217		
	Secretariaat talen	268		
	Sociale en technische wetenschappen	808		
		TOTAAL	2.181	
		TOTAAL GRAAD	6.301	

Examens

42.098 Een opvallende vaststelling met alle coronaperikelen en de bijhorende sluiting van het examencentrum gedurende zo'n 3 maanden is dat we evenveel examens organiseerden als andere jaren. In normale omstandigheden sluiten we het examencentrum een maand tijdens de zomer omdat kandidaten dan doorgaans zelf vakantie nemen. Nu werkten we door om alle geschrapte examens van het voorjaar in te halen voor 15 augustus. De examens van november haalden we in voor 17 december. Onder andere door examens online via proctoring te organiseren. Bovendien verliepen alle mondelinge examens vanaf april via videogesprek.

BART BELLON

Coördinator Planning & organisatie

"Plots stonden we voor een ongekende uitdaging die verregaande gevolgen zou hebben voor onze kandidaten als we de organisatie van de examens niet anders zouden aanpakken. We moesten niet alleen enkele maanden de deuren sluiten maar konden bij heropening ook niet op volle capaciteit werken. Gelukkig mochten we de cafetaria op de benedenverdieping van het Consciencegebouw inrichten als extra examenruimte zodat er toch nog altijd 135 kandidaten tegelijk examen konden afleggen. We schakelden ook over naar 3 examensessies per dag in plaats van 2"

DIGITALE EXAMENS

29.938

MONDELINGE EXAMENS

9.591

SCHRIFTELIJKE EXAMENS

1.015

PRAKTIJKE XAMENS

452

GECOMBINEERDE EXAMENS
SCHRIFTELIJK/DIGITAAL

1.071

ASSESSMENTS

112

Alternatieve examens

Mondelinge examens en praktijkexamens coronaproof organiseren is niet zo eenvoudig. Tenzij je een goed alternatief kan bedenken dat voldoende valide en betrouwbaar is.

Onze vakverantwoordelijken gingen bij de sluiting van het examencentrum onmiddellijk aan de slag en ontwikkelden alternatieven voor de mondelinge taalexamen in alle studierichtingen, het praktijkexamen techniek in de eerste graad en het assessment onthaal in de studierichting Kantooradministratie en gegevensbeheer. Zo konden de kandidaten het examen thuis via videogesprek afleggen. Het was een hele aanpassing voor kandidaten en examinatoren maar wel een ideale oplossing in tijden dat iedereen verondersteld werd thuis te blijven.

An Schotte vertelt

An is al meer dan 7 jaar vakverantwoordelijke Nederlands bij de Examencommissie. Ze heeft een team van 15 examinatoren dat dagelijks mondelinge examens Nederlands afneemt. Sinds april vorig jaar uitsluitend via videogesprek.

“Toen het examencentrum in maart moest sluiten zijn we meteen op zoek gegaan naar een kwaliteitsvol alternatief voor de mondelinge taalexamen. Na een periode van testen en opleiden van externe medewerkers zijn we in minder dan een maand kunnen schakelen naar een online examen via Google Meet”.

Hoe verloopt het examen dan?

“Een examen start met het onthaal van de kandidaat aan de virtuele onthaalbalie. Onze onthaalmedewerkers verwelkomen de kandidaat als hij op de examenlink klikt. Ze controleren de identiteit, doen een babbeltje om de zenuwen wat te temperen en kunnen eventuele technische problemen oplossen. Daarna geeft de onthaalmedewerker de kandidaat door aan de examinator.

De kandidaat krijgt een eerste opdracht en de bijhorende voorbereidingstijd. Na 5 minuten werkt hij de opdracht af en krijgt hij een volgende opgave. Zo zijn er 3 opdrachten met telkens voorbereidingstijd tussenin. In het examencentrum zelf werkt het anders. Daar krijgt de kandidaat de 3 opdrachten in 1 keer en bereidt hij zich voor in een aparte ruimte voor hij bij de examinator komt.

Wat is voor jou de grootste aanpassing?

“Het grote verschil met de mondelinge examens in het examencentrum is dat de examinator het examen nu individueel afneemt. Normaal gezien doen we dat met twee om de betrouwbaarheid van de beoordeling te bewaken. Maar we hebben nu wel videopnames die we kunnen gebruiken voor systematische kwaliteitscontroles. Als vakverantwoordelijke doen we steekproeven voor we de resultaten publiceren.

Zijn er bepaalde problemen waar jullie op zijn gestoten?

“Het grootste issue is de kans op technische problemen. Camera's die niet werken, wegvallend geluid of een onstabiele internetconnectie. Dat zorgt voor heel wat stress en examens die op het laatste moment niet kunnen plaatsvinden. In het examencentrum kan je technische problemen verhelpen en hebben we meestal snel een oplossing maar bij de kandidaat thuis heb je de examenomstandigheden niet in de hand.

We moeten oppassen dat alle kandidaten nog gelijke kansen krijgen. Niet iedereen beschikt over een aparte ruimte en de nodige middelen. Daarom mogen kandidaten altijd een afspraak maken om het examen in het examencentrum af te leggen. Ook wel via videogesprek maar dan met een computer van ons.

Wat vind jij van deze manier van examineren?

“De voorbije maanden zijn zeker niet altijd even gemakkelijk geweest en soms zijn het zeer vermoeiende dagen voor een examinator. Maar ik ben wel blij met deze oplossing. We zijn in april overgeschakeld op examens via videogesprek, hebben nauwelijks achterstand opgelopen en hebben dus het hele jaar kunnen doorwerken. Het systeem kunnen we blijven gebruiken voor onze kandidaten die in het buitenland wonen of in een gesloten instelling verblijven.

Ik kijk er wel naar uit om weer in Brussel te kunnen examineren. Ik mis mijn collega's en het overleggen met elkaar in 'real life'. Ook het persoonlijke contact met de kandidaten is iets wat je niet kan vervangen met een online examen.”

Slaagkans op een examen

Elke kandidaat mag elk examen 3 keer per jaar afleggen. Is hij na 3 examensbeurten niet geslaagd, dan krijgt hij pas op 1 januari van het volgende jaar opnieuw 3 examenkansen. Wie meer dan 3 beurten nodig heeft, staat er best even bij stil of het vak wel haalbaar is via zelfstudie en of het niet verstandiger is om les te volgen en begeleiding te zoeken op school of in het secundair volwassenenonderwijs.

In onze slaagcijfers tellen alle gebruikte examenbeurten mee. Ook die van kandidaten die onvoorbereid deelnemen omdat ze willen ervaren hoe het examen verloopt of omdat ze zich te laat hebben uitgeschreven en een sanctie willen vermijden door niet te komen opdagen.

Iets meer dan 80% van alle examens zijn afgelegd in de derde graad aso en tso. Hier zijn de slaagcijfers het laagst. Deze kandidaten hebben een hogere mate van zelfstandigheid dan de kandidaten in de eerste en tweede graad en worden wellicht minder opgevolgd. Bovendien komen er in de derde graad heel wat kandidaten bij de Examencommissie terecht omdat ze niet geslaagd waren in het laatste jaar secundair onderwijs. Ze moeten alleen die vakken afleggen waarvoor ze op school niet geslaagd waren en blijken hiervoor vaak verschillende examenbeurten nodig te hebben. Voor de hervorming van de derde graad bso kozen deze kandidaten vaak voor de studierichting Kantoor-kantooradministratie en gegevensbeheer om zonder al te veel inspanning een diploma te behalen. Nu we in bso sterk toetsen op arbeidsmarktcompetenties, blijven ze in een doorstroomrichting. We stellen vast dat ze daardoor langer over hun traject doen en dus meer examenbeurten nodig hebben. Maar als ze het diploma behalen, zijn ze wel beter voorbereid op een studie in het hoger onderwijs en dat is een belangrijke doelstelling.

EERSTE GRAAD

ONDERWIJSVORM	AANTAL EXAMENS	SLAAGPERCENTAGE
A-stroom	652	78%
B-stroom	60	92%
TOTAAL	712	85%

TWEEDE GRAAD

ONDERWIJSVORM	AANTAL EXAMENS	SLAAGPERCENTAGE
aso	1142	66%
bso	207	82%
kso	30	63%
tso	307	63%
TOTAAL	1989	69%

DERDE GRAAD

ONDERWIJSVORM	AANTAL EXAMENS	SLAAGPERCENTAGE
aso	13 935	47%
bso	2 596	75%
kso	533	69%
tso	10 785	55%
TOTAAL	27 8491	62%

1.002 Getuig-schriften & diploma's

Het aantal is vergelijkbaar met 2019. De hervorming van de derde graad bso in 2018 heeft een blijvende invloed. Kandidaten die naar het hoger onderwijs willen opteren nu terecht voor aso of tso maar doen opmerkelijk langer over het examen-traject. Wie een volledig examen-programma afwerkt bij ons doet er gemiddeld 19 maanden over.

DIPLOMA'S

923

GETUIGSCRIFTEN

79

Vrijstellingen

We geven vrijstellingen aan kandidaten die eerder al bewezen hebben in een officiële onderwijsinstelling dat ze de onderwijsdoelen voor de derde graad volledig verworven hebben. Het gaat dan vaak om kandidaten die niet geslaagd waren in het laatste jaar secundair onderwijs en een C-attest behaalden. Maar ook de deelattesten of deelcertificaten van het volwassenenonderwijs leveren vrijstellingen op.

Vooraf jongeren in aso en tso vragen vrijstellingen aan. Meestal waren ze niet geslaagd in het laatste jaar secundair onderwijs en hebben ze bij ons maar enkele vakken opnieuw af te leggen.

VRIJSTELLINGSDOSSIERS

DERDE GRAAD	aso	bso	kso	tso
Dossier met minstens 1 toegekende vrijstelling	238	65	15	190
	47%	13%	3%	37%

Ondersteunende maatregelen

10% van onze kandidaten doet een aanvraag voor ondersteunende maatregelen. Meestal omwille van een leerstoornis zoals dyslexie of dyscalculie. Maar ook kandidaten met een aandachtstoornis, angststoornis of een fysieke beperking kunnen extra ondersteuning krijgen.

Een examen wordt inhoudelijk nooit gewijzigd, maar extra tijd of voorleessoftware kan een kandidaat wel helpen.

“We werken volgens het UDL-principe, wat staat voor Universal Design for Learning. Zo streven we naar een zo goed mogelijke ondersteuning voor alle kandidaten. Het examen Centrum is zo ingericht dat zo weinig mogelijk kandidaten zich een uitzondering voelen. Elke examenplaats is afgeschermd om de concentratie te bevorderen, de vloer is bedekt met tapijt om geluidshinder te voorkomen, op elke examencomputer staat de voorleessoftware readspeaker en iedereen mag gebruik maken van een online woordenboek of rekenmachine.”

Sarah Dechamps,
verantwoordelijke
ondersteunende maatregelen

Examen op afstand

Met Belgische kandidaten in het buitenland hebben we al vele jaren ervaring met examens op afstand. Zij kunnen kiezen tussen een examen in een kantoor van Flanders investment & trade (FIT) of thuis via het systeem van proctoring waarbij je je eigen examen filmt met 2 camera's en je ook je scherm deelt.

Door de coronacrisis organiseerden we voor het eerst proctorexamens op grote schaal. Zo konden we bij een tweede sluiting van examencentrum in november toch examens blijven afnemen en liepen kandidaten nauwelijks vertraging op.

KANDIDATEN
PROCTOR

1.446

KANDIDATEN
FIT

2

KANDIDATEN GESLOTEN
INSTELLING

46

In gesloten instellingen zoals gevangenissen en jeugdinstanties leggen kandidaten digitale en schriftelijke examens af onder toezicht van de onderwijscoördinator van de instelling. Voor mondelinge examens gaan onze examinatoren ter plaatse. Voor praktijkexamens kunnen kandidaten alleen terecht in het examencentrum.

Linde Van Moll vertelt

Na een zwaar vijfde jaar op school, besloot Linde (17 jaar) zich in te schrijven bij de Examencommissie. Schoolmoe maar toch gemotiveerd om een diploma te behalen. Als ze dat in handen heeft, wil ze gaan rondtrekken in het buitenland voor ze begint aan een studie in het hoger onderwijs.

We vroegen haar hoe ze de proctorexamens en de mondelinge examens online beleefde.

“Door corona waren heel wat examens online, zowel mondeling als schriftelijk. Dat was in het begin een aanpassing en er kwam ook wel wat stress bij kijken. Het eerste proctorexamen in november vond ik heel spannend. Je moet eerst een heel technisch deel doorlopen, wat me wel wat stress bezorgde, maar het tweede examen verliep al veel vlotter.

Ook de mondelinge examens werden online georganiseerd. Het testmoment en het online ‘onthaal’ vind ik een grote meerwaarde. Daarnaast was de algemene communicatie ook heel duidelijk. Alles werd tijdig meegedeeld en het platform is een handige tool om mee te werken. Naar mijn gevoel heeft de Examencommissie er alles aan gedaan om deze periode zo vlot mogelijk te laten verlopen en ons niet te laten vallen in deze moeilijke periode. Ik ben dan ook heel dankbaar voor de kans die ik gekregen heb door de Examencommissie.

Ik weet niet of ik mijn jaar had afgemaakt mocht ik nog naar school gegaan zijn, want door de online lessen was ik mijn motivatie verloren. Het hele traject heeft mij veel bijgeleerd over mezelf, maar ook over studeren in het algemeen. Door deze nieuwe uitdaging heb ik mijzelf verder ontplooid en heb ik het gevoel dat ik nu helemaal klaar ben om aan mijn hogere studies te beginnen.”

Medewerkers

We werken met een vast team van 20 vakverantwoordelijken die voor hun vak een netwerk uitbouwen van zowel interne als externe toetsontwikkelaars, examinatoren en correctoren. De praktijkervaring van de vele externe medewerkers is onontbeerlijk om voeling te hebben met het Vlaamse onderwijslandschap, de kwaliteit van de examens te helpen bewaken en de gelijkwaardigheid van de getuigschriften en diploma's te garanderen.

Een team van 8 medewerkers zorgt voor de planning en praktische organisatie van de examens, leidt het examen centrum in goede banen en zorgt ervoor dat kandidaten goed ontvangen worden en over de nodige info beschikken.

We hebben een groot extern netwerk van 259 medewerkers. Met hun ruime onderwijservaring verrichten ze heel wat werk bij de examencommissie. Ze stellen examenvragen op, nemen mondelinge- en praktijkexamens af, houden toezicht tijdens examens en doen heel wat correctiewerk.

EXTERNE MEDEWERKERS

- **34** Toetsontwikkelaars
- **66** Examinatoren
- **57** Toezichters
- **102** Correctoren

WAT MOTIVEERT EXTERNE MEDEWERKERS OM VOOR ONS TE WERKEN?

“Het belang van een diploma in onze maatschappij kan niet onderschat worden, maar niet iedereen doorloopt een even gemakkelijke schoolloopbaan. Onderwijs is een basisrecht, maar ondanks het goed georganiseerde onderwijs in Vlaanderen vallen er toch heel wat mensen door de mazen van het net. Dat ik bij de Examencommissie mensen mee een kans kan geven op een diploma, vind ik enorm belangrijk.”

Stefaan Dubois, corrector Frans

“Als leerkracht ben ik nieuwsgierig naar leerinhouden over graden en vakken heen. Door het ontwikkelen van toetsen voor de Examencommissie proef ik van alle leerstof en kan ik mij hierin verdiepen. Ik krijg constant feedback en hulp van de vakverantwoordelijke, waardoor ik mij verder kan professionaliseren in het opstellen van heldere vragen. Ik begrijp nu beter wat duidelijke taal is voor een kandidaat en wat niet. Het is de bedoeling dat hij de vraag goed begrepen heeft, en dat is een hele uitdaging.”

Saphia Zenasni, toetsontwikkelaar economie

“Ik geef al heel wat jaren les en ben nu 2 jaar examinator Nederlands en Duits bij de Examencommissie. Voor mij betekent dit een boeiende aanvulling op mijn job als leerkracht, maar ook een nieuwe professionele uitdaging. Het is een meerwaarde en een kruisbestuiving: ik kan mijn jarenlange ervaring en expertise als vakleerkracht inzetten en me tegelijkertijd verdiepen in de toets- en evaluatiedeskundigheid. De afwisseling tussen lesgeven en examineren vind ik zeer aangenaam: elke dag is anders en zo blijft je leven boeiend”.

Brigitte, examinator Nederlands en Duits

“Ik werk als corrector voor de Examencommissie om mijn blik op de kandidaten en hun niveau te verruimen. Door gewoon schrijftaken te verbeteren leerde ik bijvoorbeeld al veel bij omdat de vraagstelling helemaal anders is dan wat we gewoon zijn op school. Daarnaast doet het me ook beseffen dat je op school als taalleerkracht toch vaak, onbewust of niet, rekening houdt met de leerling als persoon bij de productieve vaardigheden. Je bekijkt welk traject er al is afgelegd en dat kan niet bij de examencommissie. Ik zie deze job dus zeker ook als een verdere professionalisering voor mezelf als leerkracht.”

Emelie De Vuyst, corrector Frans

Bart Bellon

blijkt terug op 12 jaar Examencommissie

Na een carrière van 12 jaar als coördinator bij de Examencommissie gaat Bart met pensioen. We peilden naar zijn ervaringen en geven hem het laatste woord.

In al die jaren zal er wel wat geëvolueerd zijn?

“Toen ik begon in 2009 werkten we nog met een compleet ander systeem. Zo organiseerden we 2 zittijden per jaar en namen we nog niet doorlopend examens af zoals dat nu het geval is. Zo goed als alle examens waren trouwens mondeling. Nu proberen we zo digitaal mogelijk te werken en hebben we alleen nog mondelinge taalexamens.

Doorheen de jaren is er enorm veel veranderd, gereorganiseerd en verwezenlijkt. We hebben jarenlang examens afgenomen in een centrum voor volwassenenonderwijs in Anderlecht maar zijn in 2018 verhuisd naar ons eigen examen centrum in het Consciencegebouw in Brussel. We hebben intern een hele reorganisatie doorgevoerd met 2 aparte teams: team toetsing voor het opstellen, afnemen en beoordelen van examens en team planning en organisatie voor de praktische organisatie in het examen centrum. En we zijn ook volledig digitaal gaan werken. De kandidaten hebben een platform waarop ze alles kunnen regelen van inschrijven tot het behalen van het diploma. Zelf werken we ook volledig via digitale, grotendeels geautomatiseerde processen. Dat zijn belangrijke zaken waar ik mijn steentje aan heb kunnen bijdragen”.

Wat onthoud je zeker?

“Tijdens mijn carrière heb ik altijd enorm veel tijd besteed aan het praten met kandidaten, ouders, maar ook met mijn collega's. Ik heb altijd met hart en ziel gestreden om de kandidaten te geven waar ze recht op hebben. Eerlijk en correct.”

AHOVOKS

AGENTSCHAP VOOR HOGER ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS,
KWALIFICATIES & STUDIETOELAGEN

Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL
examencommissiesecundaironderwijs.be